

SFÂNTUL WUNIBALD DE HEIDENHEIM

Prot. dr. Alexandru Nan

SAINT WUNIBALD OF HEIDENHEIM

Abstract: Born in 701 in Wessex, England, Wunibald was, like his brothers, St. Willibald and Walburga, an Anglo-Saxon missionary in present-day Germany. A monk in Rome was later ordained a priest by St. Bonifatie, the Apostle of Germany, who called him to do a mission with his brother Willibald. He missioned to Sülzenbrücken and its surroundings and then to Heidenheim, where he built a monastery, supported by his brother, Willibald, who had since become Bishop of Eichstätt. It is mentioned annually by Orthodox and Catholics on December 18, the date of its transition to the eternal ones.

Keywords: saint, missiones, missionary, monastery

Născut în anul 701 în localitatea Wessex din Anglia, Wunibald a fost, ca și frații săi, Sf. Willibald și Walburga, un misionar anglo-saxon pe teritoriul Germaniei de astăzi. Călugărit la Roma, a fost hirotonit mai târziu preot de către Sf. Bonifatie, Apostolul Germaniei, care l-a chemat să facă misiune, alături de fratele său, Willibald. A făcut misiune în Sülzenbrücken și împrejurimi și apoi la Heidenheim, unde a ridicat o mănăstire, sprijinit de către fratele său, Willibald, ajuns între timp episcop de Eichstätt. Este pomenit anual de către ortodocși și catolici pe data 18 decembrie, data trecerii sale la cele veșnice.

Ca și-n cazul fratelui său, Willibald, informații despre Wunibald (Wynnebald) avem dintr-o biografie scrisă în jurul anului 778 de către Hugeburg, o călugăriță din mănăstirea Heidenheim. Deși această biografie nu ne oferă foarte multe date despre copilăria și părinții săi, este cunoscut faptul că Wunibald s-a născut în anul 701 în localitatea Wessex din Anglia, în cadrul unei familii anglo-saxone creștine. Începând cu secolul al XII-lea, biografiile redau și numele părinților, Richard și Wuna (Wina). Au existat și variante care au vorbit de familia regală Richard și Wuna, de aceea, în iconografie, părinții lui Wunibald apar uneori reprezentați ca rege și regină.

Peregrinatio religiosa în Cetatea Eternă

În jurul anului 720, Wunibald a plecat, însoțit de tatăl și de fratele său, Willibald, spre Roma într-un pelerinaj. Din biografia dedicată de către Hugeburc lui Willibald, sunt cunoscute nu mai puțin de 77 de localități și 13 nume legate de acest pelerinaj. Descrierea este una interesantă, chiar dacă în redactarea ei, biografa Hugeburg a comis unele greșeli. Localitatea Lucca este amintită în mod special, deoarece aici a trecut la cele veșnice tatăl său, fiind înhumat în biserica Sfântului Frigidianus¹. Un pelerinaj la Roma reprezenta pentru anglosaxoni, la vremea respectivă, încoronarea unei vieți religioase intense.

Tot din această biografie cunoaștem și data la care cei doi pelerini au ajuns la Roma: 11 noiembrie, ziua de pomenire a Sfântului Martin de Tour. Aici au vizitat mai întâi biserica din Lateran și apoi biserica închinată Sfântului Apostol Petru. După câteva săptămâni petrecute la Roma, Willibald, însoțit de mai mulți prieteni, a plecat spre Țara Sfântă, petrecând mai multă vreme la Ierusalim. La întoarcere s-au oprit la Constantinopol, ajungând și la Niceea.

Călugăr la Roma și nevoiță la Montecassino

În timp ce fratele său a plecat spre Țara Sfântă, Wunibald a rămas la Roma, probabil din cauza unor probleme de sănătate. Unele surse spun că s-a călugărit la mănăstirea benedictină San Paolo fuori di Mura, din Roma, iar după o scurtă ședere în patria natală, Wunibald se pare că s-a întors în Italia, însoțit de un frate mai tânăr, intrând în mănăstirea din Montecassino. Este cunoscut faptul că în anul 722, Sf. Bonifatie, Apostolul Germaniei, a venit pentru a doua oară la Roma, unde a primit hirotonia într-un episcop, de sărbătoarea Sf. Andrei. Dacă cei doi frați s-au întânit cu conaționalul lor, sau au participat la hirotonia acestuia într-un episcop, nu este cunoscut. Informația șederii la Montecassino pare să fie veridică. Se știe că între anii 729 și 739, fratele lor, Willibald, a trăit la mănăstirea Montecassino, contribuind la ridicarea spirituală și materială a acesteia, mănăstire care decăzuse în ultimele decenii.

În anul 738 sau 739, Winfried-Bonifatie i-a chemat pe cei doi frați, care se pare că-i erau și nepoți, pentru a-l ajuta în lucrarea misionară pe teritoriul Germaniei de astăzi. Se pare că cei doi au primit și binecuvântarea papei Grigorie al III-lea (731-741), înainte de a pleca spre Germania. Bonifatie se afla pentru a treia oară la Roma, cerându-i papei Grigorie al III-lea (731-741) misionari pentru spațiul german.

Hirotonia într-un preot și misiunea în Thüringen și Bavaria

După sosirea pe teritoriul Germaniei de astăzi, Wunibald a fost hirotonit preot de către Bonifatie, la fel ca și fratele său, Willibald. Din anul 739 Wunibald

¹ Alexandru NAN, *Sfântul Willibald de Eichstätt*, în: Idem, *Pe urmele sfinților din Apus. Sfinții spațiului german*, Cluj-Napoca 2017, pp. 79-84.

a făcut misiune în localitatea Sülzenbrücken, lângă Erfurt, fiind responsabil pentru 7 biserici din zonă. Alte localități nu sunt pomenite cu numele. Probabil misiunea lui Wunibald în Thüringen fusese aceea de înființare a unei episcopii la Erfurt, care, ar fi chiar existat între anii 742 și 755, dispărând la scurt timp după moartea lui Bonifatie².

Mai târziu, probabil din anul 744, va face misiune în Bavaria, în jurul localității Amberg, iar din 747 la Mainz.

La începutul anului 752, ajutat și de către fratele său, Willibald, care între timp ajunsese episcop de Eichstätt, Wunibald a înființat mănăstirea benedictină din Heidenheim, în teritoriul canonic al fratelui său. Dorința lui Wunibald a fost să plece apoi la Montecassino, însă fratele său, episcopul Willibald, l-a convins să rămână la mănăstirea din Heidenheim ca abate (stareț). Unii spun că din cauza bolii n-a mai plecat spre Montecassino. În ciuda unei puternice crize de gută, Wunibald a reușit, totuși, înainte de moarte, să ajungă până la Fulda.

După moartea sa, survenită în jurul anului 761, sora sa, Walburga, a venit la Heidenheim și împărțind mănăstirea în două, ea a condus-o pe cea de maici. Biografia consemnează că în cazul lui Wunibald n-a fost vorba de o moarte martirică, ci de una naturală³.

Canonizarea locală și mutarea moaștelor

Din cauza multor pelerini anglo-saxoni, între anii 776-777, biserica mănăstirii Heidenheim a fost reconstruită și lărgită. Un an mai târziu, la sfințirea bisericii, cei doi frați (Willibald și Walburga) au constatat sfințenia vieții fratelui lor, Wunibald, ale cărui rămășițe le-au găsit intacte, la 16 ani de la trecerea sa în veșnicie și le-au așezat în cripta bisericii nou construite. Acest lucru se întâmpla pe data de 24 septembrie, fiind echivalentul unei canonizări de mai târziu. Conform biografiei închinată lui Wunibald, la acest moment de exhumare și elevare (elevatio) au fost prezenți mai mulți preoți și diaconi din Episcopia de Eichstätt, în frunte cu episcopul lor, Willibald, maicile mănăstirii conduse de Walburga, călugării mănăstirii conduse de Wunibald, în timpul vieții, și o mulțime mare de popor. Tot atunci, la rugămintea celor doi frați, călugărița Hugeburg, o martoră oculară a momentului canonizării locale, a început să-i scrie viața (*Vita Wynnebaldi abbatis Heidenheimensis*), finalizată în 778.

Se pare că în anul 870 moaște ale Sf. Wunibald, împreună cu ale Sfintei Walburga, sora sa, au fost duse trei zile spre închinare în biserica episcopală din Eichstätt. Episcopul Gundekar II (1019-1075) a așezat câteva părțile de moaște în mai multe altare ale catedralei din Eichstätt, în timpul sfințirii acestora.

² Ludwig BRANDL, *Der heilige Wunibald. Pilger und Missionar*; Sankt Ottilien 2015, p. 23.

³ *Ibidem*, p. 78.

Între secolele 11 și 15 părțile din sfintele moaște ale Sf. Wunibald au ajuns în mai multe localități din Germania (Bamberg, Emsing, Engelberg, Gmünd lângă Regensburg, Hall, Herrieden, Himmerod, München, Neuburg am Inn, Regensburg, Rott am Inn, Siegburg, Veurne, Weingarten) și chiar în Anglia, fiindu-i trimise regelui Heinrich al VII-lea (1457-1509) de către episcopul elector Wilhelm de Reichenau⁴.

Mult mai târziu, moaștele Sf. Wunibald au dispărut. Este posibil ca acest lucru să se fi întâmplat în timpul Reformei, când fosta biserică a mănăstirii din Eichstätt a devenit biserică evanghelică. Mormântul său se mai păstrează și astăzi în această biserică.

Deși Wunibald a fost prima persoană trecută în rândul sfinților în Episcopia de Eichstätt, pentru multă vreme s-a aflat în umbra celor doi frați mai renumiți. Ludwig Brandl oferă, în cartea pe care a editat-o în cinstea Sf. Wunibald, și o listă a cărților dedicate Sf. Wunibald în ultimele decenii, demonstrând importanța acestui prim sfânt al Episcopiei de Eichstätt.

Sfântul Wunibald este considerat astăzi patron al mirilor și al fermierilor, fiind pomenit anual de către ortodocși și catolici, în ziua nașterii sale întru veșnicie, 18 decembrie.

⁴ *Ibidem*, p. 85.